Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 29 JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 13, 1996 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 13-го ЛЮТОГО 1996 р. Ч. 29. РІК CIII

ВЕРХОВНА РАДА ВИМАГАЄ ВІД Л. КУЧМИ РІШУЧИХ ДІЙ

Київ (Р. Р.). — Верховна Рада України визнала виконання Урядом законів і постанов парламенту щодо стабілізації, фінансового забезпечення паливно-енергетичного комплексу і підготови його до роботи в осінньо-зимовий період незадовільними.

За рішенням парламенту, з метою недопущення національної катастрофи, Президент України не пізніше, ніж до початку березня має подати на розгляд Верховної Ради програму надзвичайних заходів і виступити на сесії ще в лютому зі щорічною економічною доповіддю в контексті розгляду питання про соціально-економічну ситуацію в Україні.

Кабінетові Міністрів доручено вжити негайних заходів для виконання постанови Верховної Ради України з 5-го жовтня 1995 року про працю Уряду з виконання законів і постанов щодо стабілізації фінансового забезпечення паливно-енергетичного комплексу і підготови його до роботи в осінньо-зимовий період і поінформувати про це Верховну Раду до 25-го лютого.

Під час поїздки по Чернігівській області Президент Л. Кучма сказав, що 19-20-го лютого у Києві відбудеться нарада керівників сільськогосподарських підприємств, а також слухання звітів членів Уряду про хід виконання доручень, даних на крайовій нараді в Києві 26-27-го грудня 1995 року. За словами Президента, на нараді кардинально буде порушено питання персоналу Керівників, які не виконують, або погано виконують закони і постанови, буде звільнено. Президент висловив затурбування „обвальним погіршенням села" і підкреслив, що для нього ситуація в агропромисловому комплексі є пріоритетною. Однак, зазначив Президент, „податкова політика заганяє сільсько-господарське виробництво у безвихідність". І це в той час, коли „тільки агропромисловий комплекс здатний вивести народне господарство з кризи".

Президент також повідомив, що 31-го січня Верховна Рада розглянула його зауваження до закону України про особливості приватизації в агропромисловому комплексі, врахувала їх і суперечності між Президентом і парламентом відпали.

Однак суперечки продовжуються в іншій площині, 2-го лютого Верховна Рада наклала „безповоротне вето на вето Президента щодо закону про телефачення і радіомовлення. Тепер Президент зобов'язаний в десятиденний термін підписати закон про зміни і доповнення до закону про телерадіомовлення. Це другий випадок, коли нинішній парламент накладає безповоротне вето, що передбачено конституційною угодою. Причина цього, за словами депутата Сергія Аксьоненка, що „когось в оточенні Президента не влаштовує необхідність узгоджувати з Верховною Радою запровадження національних телевізійних і радіо компаній, а також призначення перших керівників та затвердження статутів цих компаній". А національне, тобто державне, радіо і телебачення, існує за гроші платників податків, тому Верховна Рада і відхилила зауваження Президента, пояснив депутат.

ПРЕЗИДЕНТ Л. КУЧМА ПРИБУДЕ ДО ЗСА

Київ. — Пресова служба президентської адміністрації повідомила, що Президент України Леонід Кучма перебуватиме з візитою у З'єднаних Стейтах Америки 20-22-го лютого.

Л. Кучма

Програма візити передбачає зустріч керівника української держави з президентом ЗСА Биллом Клінтоном, віцепрезидентом Алом Гором, відповідальними представниками Державного департаменту, а також департаментів оборони та фінансів. Під час цих зустрічей мова йтиме про розвиток двосторонніх взаємин і про хід економічних реформ в Україні.

Крім того, Президент України матиме зустрічі з керівниками Міжнародного валютного фонду і Світового банку.

Як уже повідомлялося („Свобода" з 10-го лютого), Freedom House влаштовує на честь Президента України бенкет у Вашінгтоні, в Mayflower Hotel, 21-го лютого.

ІРЛЯНДСЬКІ ТЕРОРИСТИ ЗІРВАЛИ ПЕРЕМИР'Я

Лондон. — Минулої п'ятниці, 9-го лютого, бойовики Ірляндської республіканської армії, буквально годину після того, як їхні провідники проголосили про скасування перемир'я, що тривало 17 місяців, здійснили терористичну акцію в центрі англійської столиці. У висліді вибуху начиненого динамітом авта зруйновано декілька великих будинків, вбито двоє осіб і понад сто поранено.

Шеф лондонської поліції Пол Кондон сказав у розмові з журналістами, що антитерористичні поліційні формації дістали наказ унеможливити повторення злочинів, однак до цього. Запевнення спостерігачі ставлять ся скептично, підкреслюючи, що англійська влада виявляється безпорадною перед ірляндськими бойовиками.

Приводом для лондонської терористичної акції могло послужити небажання ІРА допустити вибори у Північній Ірляндії. Ідею виборів запропонував прем'єр-міністер Англії Джан Мейджор і її підтримала більшість протестантських організацій, однак радикальні кола ІРА виступили проти. Справа в тому, що Шин Фейн, політичний представник ІРА, не має в Олстері достатньої підтримки і у випадку виборів ризикує залишитися без свого представництва у місцевому парляменті. Саме це спонукало ІРА до відновлення терористичної діяльності.

Ірляндський уряд засудив злочинну акцію в Лондоні. Прем'єр-міністер Ірляндії Джан Бруттон в телефонічній розмові з Дж. Мейджором висловив співчуття родинам жертв вибуху і запевнив, що терористам не вдасться припинити розпочатий в Олстері мирний процес.

Того ж дня ірляндський уряд звернувся до керівника партії Шин Фейн Джеррі Адамса з вимогою негайно відмовитися від тероризму і відновити перемир'я.

Ухвалено закон про контрольну палату

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 7-го лютого, Верховна Рада України схвалила в першому читанні закон України про контрольну палату парламенту. Основним завданням палати є перевірка виконання грошей державного бюджету центральними органами виконавчої влади — крім місцевих органів виконавчої влади, — іншими органами та урядовими особами, яких затверджує, вибирає чи призначає парламент. Контролюватиметься також рух грошей, які спрямовуються на фінансування загальнодержавних програм.

Контрольна палата має утримуватися за рахунок державного бюджету.

Голова Комісії Верховної Ради з питань бюджету Микола Азаров зазначив, що проєкт державного бюджету на 1996 рік передбачається розглянути у парляменті 14-15-го лютого.

Голова Верховної Ради Олександер Мороз вважає, що „ситуація з прийняттям державного бюджету на 1996 рік катастрофічна", але з Урядом уже „досягнуто домовлення, що за податком на додану вартість буде закріплено статус загальнодержавного в межах 20 відсотків, однак його буде введено в дію з 1-го січня 1997 року. За словами О. Мороза, єдиним джерелом встановлення податків буде Комісія Верховної Ради з питань фінансів і банківської діяльности. Голова парламенту запевнив, що у 1996 році буде завершено прийняття усіх податкових законів.

О. Мороз на семінарі з питань агропромислового комплексу 5-го лютого закликав швидше виконувати рішення парламенту про передачу землі в колективну власність. За його словами, колгоспи, ставши власниками землі, самі вирішать долю земельних ділянок. „Ми не допустимо, щоб земля пішла у лапи обідоцілінної піднесеності. Ні, ні у пайовій власності. Ні. Ні. ... За його словами, колгоспи, ставши власниками землі, самі вирішать долі її поділу на паї, передачу у спадок тощо. А в запропонованому Урядом проєкті розвитку села „закладено ідеологію міжнародних фінансових організацій, які ставлять за мету руйнування конкурентного виробництва і включення порожніх доларів через придбання землі", вважає О. Мороз.

Відбудеться конференція, присвячена історикові М. Кордубі

(УІТ—О. Д.). — Львівський Державний Університет ім. Івана Франка, Наукове Товариство ім. Т. Шевченка у Львові та Українське Історичне Товариство проведуть 1-2-го березня ц. р. у Львові наукову конференцію, присвячену 120-річчю з дня народження видатного українського історика, географа, бібліографа, педагога, публіциста та громадсько-політичного діяча, учня Михайла Грушевського — Мирона Кордуби (1876-1947).

В часі пленарного й секційних засідань будуть виголошені доповіді на теми: „Мирон Кордуба — вчений і організатор наукової праці", „Педагогічна діяльність Мирона Кордуби", „Участь Мирона Кордуби в громадсько-політичному житті".

В конференції братимуть участь науковці з України і діяспори.

Л. Кучма відвідав Фінляндію

Київ (Р. Р). — У середу, 7-го лютого, Президент України Леонід Кучма на чолі урядової делегації вирушив до Фінляндії з триденною візитою.

У Гельсінкі 8-го лютого відбулося врочисте прийняття на честь Президента України та зустріч Л. Кучми з президентом Фінляндії Марті Ахтісарі. На зустрічі обговорено широке коло міжнародних питань, а також питання двосторонньої співпраці між обома країнами.

Водночас відбулися зустрічі і переговори урядових делегацій, які закінчилися підписанням документів про взаємовигідну співпрацю в різних сферах економічного і культурного життя.

Амбасадор України у Фінляндії Костянтин Масик сказав, що візита Президента України до Фінляндії є „логічним завершенням першого етапу розвитку українсько-фінляндських відносин". За його словами можна зауважити, що пожвавлюються двосторонні експортно-імпортні зв'язки. Адже обидві країни щорічно втрачають мільйони долярів на користь посередників з третіх країн. Немає сумніву, що відвідини Фінляндії Л. Кучмою змінять двосторонні зв'язки в різних галузях.

МЗС Росії підтвердило приїзд Б. Єльцина в Україну

Київ (УНІАР). — Міністерство закордонних справ Росії спростувало заяву пресового секретаря російського президента Сергія Медведєва, який повідомив візиту Б. Єльцина до України в залежність від попереднього вирішення військових проблем, зокрема питань щодо Чорноморської фльоти. Терміни візити російського президента в Україну, які узгоджені під час відвідин Є. Прімаковом Києва, залишаються незмінними — 4-5-го квітня цього року, заявило міністерство.

Оприлюднену від імені Б. Єльцина заяву про вирішення невідкладних українсько-російських проблем перед його візитою слід розуміти як рішення російського президента попрацювати над розв'язанням важливих питань ще до зустрічі з Леонідом Кучмою, сказав директор департаменту інформації і друку міністерства закордонних справ Росії Григорій Карасін. Першим з цих питань, на думку Г. Карасіна, є питання Чорноморської фльоти.

Г. Карасін сказав, що пресовий секретар С. Медведєв пізніше уточнив свою заяву і підтвердив, що візита відбудеться в запланований час.

У своєму коментарі щодо недавньої візити Є. Прімакова до Києва міністерство Росії твердить: „Сторони виявили високий ступінь взаємного довір'я і намагання врахувати інтереси одна одної при врегулюванні ще нерозв'язаних проблем, готовість вести справу так, щоб зробити цей рік по-справжньому переломовим в російсько-українських відносинах. Майбутня зустріч на вершинах, на наше спільне переконання, спиратиметься на весь позитивний потенціял російсько-українських стосунків, президенти зможуть вийти на домовлення, які переведуть міждержавні відносини у сферу справжнього стратегічного партнерства".

Україна стала власником британської антарктичної станції

Київ (УНІАР). — Британська антарктична станція „Фарадей" перейшла у власність України і отримала назву „Академік Вернадський".

Відповідний акт щодо цього підписали в Антарктиці українська і британська сторони, повідомила 7-го лютого пресова служба Національної агенції морських досліджень і технологій при Кабінеті Міністрів України.

Відповідно до розпорядження Президента України випрацьовано проєкт Державної програми досліджень України в Антарктиці. Мета діяльности — проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень атмосфери, біологічних і мінеральних ресурсів, клімату південної півкулі, гідрографічних, медико-біологічних досліджень тощо.

Одним із напрямків програми є дослідження фавни Антарктики, зокрема промислових видів тварин. Це пов'язано з промисловими інтересами України на шостому континенті: чим більше проводиться подібних досліджень і чим більше про це інформується світову громадськість, тим більше країна матиме права на проведення таких робіт.

Не останнє місце у програмі посідає випрацювання транспортових засобів, засобів зв'язку і енергопостачання у специфічних умовах Антарктики.

Японія заплатить за паливо для Північної Кореї

Токіо. — Японський уряд позитивно відгукнувся на прохання Вашінгтону заплатити за надзвичайну доставу палива для комуністичної Північної Кореї. Ця акція відбувається в рамках домовлення про заморожування північнокорейської ядерної програми.

Повідомляючи про це, генеральний секретар кабінету міністрів Японії Сейроку Кадзіяма підкреслив, що його уряд розглядає оплату доставки нафти для Пйонгяну у лютому і березні як „винятковий крок". ЗСА просили Токіо виділити на дану справу 12 млн. дол., оскільки конфлікт між Адміністрацією і Конгресом з приводу бюджету тимчасово паралізував платіжні можливості Вашінгтону.

Щоб швидше розв'язати це завдання, до Токіо приїхав дорадник президента ЗСА в питаннях національної безпеки Ентоні Лейк.

Росія допомагає Іранові в ядерній програмі

Тегран, Іран. — Іранська влада найняла 20 російських спеціялістів для змонтування ядерного реактора поблизу Бушехру.

Всі праці, згідно з ірансько-російським договором, повинні закінчитися до серпня 2000 року.

З'єднані Стейти Америки занепокоєні цим фактом, оскільки цілком можливо, що іранці, під приводом „будівництва атомової електростанції, можуть розпочати ядерні оборонні програми. Як відомо, Вашінгтон пробував схилити Москву до відмови від її небезпечних плянів, однак ці спроби не мали успіху.

Депутати закликають не закривати ЧАЕС

Київ (УНІАР). — 58 народних депутатів надіслали до Президента України листа, в якому пишуть, що зупинити Чорнобильську АЕС треба не раніше 2007 року, бо в умовах кризи важливість її різко зросла і, за підрахунками фахівців, за всі її роки електростанція принесе 5.2 блн. дол.

Вони вказують на те, що ЧАЕС займає особливе місце в енергетичній базі України. „Страшна трагедія десятирічної давнини стала суворою лекцією для колективу станції і потужним стимулом для вдосконалення технологій і підвищення культури виробництва", сказано в листі.

Депутати твердять, що минулий рік став роком остаточної стабілізації роботи станції. Вони ставлять під сумнів упоновноваження урядової делегації, яка взяла зобов'язання перед країнами „великої сімки" та європейською спільнотою передчасно закрити ЧАЕС.

Ініціятором і автором листа є народний депутат України Наталія Вітренко.

В Україні

БЛЬОКУЮТЬСЯ ТЕЛЕВІЗІЙНІ ПЕРЕДАЧІ ВМС УКРАЇНИ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Тут 5-го лютого вже вдруге без попередження і пояснення причин знято передачу військового телебачення України. Вказівку про це дав генеральний директор севастопільської телерадіокомпанії Федір Кужим. Начальник телерадіоцентру „Бриз" М. Мамчак має намір оскаржити ці дії в суді.

КРИЗА СПІТКАЛА ЛАЗ

ЛЬВІВ. — Львівський автобусний завод (ЛАЗ) припинив випуск автобусів через нестачу грошей. Головний інженер підприємства Євстахій Костів зазначив, що на заводі триває праця конструкторів, технологів і реконструкція цехів, а випуск автобусів, можливо, відновиться у березні.

С. ГОЛОВАТОГО ЗВИНУВАЧУЮТЬ У ШАНТАЖІ

КИЇВ. — Лідер комуністів Петро Симоненко заявив у Верховній Раді заяву ЦК КПУ та фракції комуністів, у якій названо „політичним шантажем" поведення Комуністичної Партії з боку міністра юстиції України Сергія Головатого щодо незаконності збору підписів за референдум з основних положень конституції України. На їх думку, С. Головатий шантажує ту частину населення, „яка відкрито виступає проти здійснюваного у державі курсу".

Н. ВІТРЕНКО ТА В. МАРЧЕНКА ВИКЛЮЧЕНО З ПАРТІЇ

КИЇВ. — В суботу, 3-го лютого, політична Рада Соціялістичної Партії України виключила з рядів партії депутатів Верховної Ради Наталію Вітренко та Володимира Марченка. Спочатку їм запропонували відновити своє членство в соціялістичній фракції, а коли вони відмовилися, їх виключили за порушення партійної дисципліни.

ОБГОВОРЮЮТЬ ДОЦІЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ ДВОПАЛАТНОГО ПАРЛЯМЕНТУ

КИЇВ. — Крайова конференція Асоціяції Районних Рад у містах готує рекомендації для окремої групи Конституційної комісії. Депутат Верховної Ради Олександер Ємець, який входить до Конституційної комісії, закликав членів асоціяції виробити спільну точку зору щодо доцільности створення вищої палати парламенту—сенату і принципів його формування. За його словами, сьогодні дискутується кілька варіянтів формування сенату: прямі вибори, автоматичне набуття сенаторства після кількамісячного очолювання місцевого органу влади. Багато було дискусій навколо поняття „район у місті", оскільки в діючому конституційному договорі районні ради у містах нівельовано.

УРЯДОВІ УКРАЇНИ ПОГРОЖУЮТЬ СУДОМ

СИМФЕРОПІЛЬ. — Будинок відпочинку „Аю-Даг" був орендним підприємством, підпорядкованим Фондові державного майна Автономної Республіки Крим. Навесні 1995 року його підпорядковано Міністерству Економіки України. Кримські керівники назвали це „свавіллям" і відмовилися виконати розпорядження Уряду України, як незаконне. Тоді з Києва прибули працівники Служби Охорони, які усунули міліцiянтів, що чергували в будинку, а всім працівникам видали тимчасові перепустки. Колектив орендарів погрожує страйком і хоче подати до суду скаргу на Кабінет Міністрів України.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 8-ГО ЛЮТОГО, президент Билл Клінтон підписав закон про майже цілковиту зміну законів, що досі врегульовували телекомунікаційну індустрію. Хоча Президент назвав цю подію історичною в житті країни, бо дає змогу догнати майбутні можливості та збільшує конкуренцію між фірмами далекого зв'язку та кабелевої телевізії, то ліберальні угрупування захисту громадських прав зразу запротестували. На їх думку в цьому закон є забагато вимог, які можна уважати державним цензуруванням.

ПІВНІЧНОЗАХІДНЮ ЧАСТИНУ стейту Орегон навістили несподівані повені, які є вислідом швидкого тання снігу та льоду і надзвичайно сильних дощів. Понад 3,000 осіб треба було евакувати з їхніх домівок, бо їм загрожувала непередбачена небезпека. Швидкість, з якою води рік і потоків виступили з берегів, була такою несподіваною, що вже завершилась втратою життя дев'ятирічної дівчинки, яка вийшла з хати щоб вкинути листа до скриньки на розі своєї тихої вулиці. Вже кілька повітів у цій частині згаданого стейту проголошено зоною нещастя.

У СВІТІ

ВЛАДА НІМЕЧЧИНИ видала наказ заарештувати німецького вченого, який передав Іракові, ще до війни в Перській затоці, технологію одержання збагаченого урану. Це нібито великою мірою наблизило Ірак до створення атомової бомби. Про вирішальну ролю німецького вченого в іракській ядерній програмі стало відомо тільки після втечі до Йорданії іракського генерала Камаля Гасана, зятя президента Саддама Гуссейна. Вченого, ім'я якого газети не подають, розшукує Інтерпол. Якщо він стане перед судом, німецьке правосуддя звинуватить його у зраді батьківщини і розголошенні державних таємниць.

У МОСКОВСЬКІЙ ГАЗЕТІ „Известия" відомий дагестанський поет Расуль Гамзатов закликає російський уряд: „Якщо мої брати-чеченці хочуть незалежности, то дайте її їм! Інакше вся Росія зазнає біди. Тепер потрібна сміливість не для війни, а для того, щоб не воювати. Я підтримую ініціятиву Бориса Нємцова щодо збору підписів по всій Росії за припинення війни в Чечні. Зупинити бойню — це й буде стабілізацією, про яку багато говорить президент Єльцин. Без припинення війни Єльцин не переможе у виборах."

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Наука в ліс не йде

Народна мудрість має свій початок у глибинній давнині, тому, мабуть, в ній криється стільки розсудливости та випробуваного практичного життєвого досвіду, де можна шукати наснаги й в нашому тривожному сьогоденні. Коли на самому початку розпаду Совєтського Союзу стало відомо, що до цього спричинилася не тільки існуюча політична ситуація, але також, і то в першу чергу, економіка, то західні країни, одна наперед одної інвестували великі фонди, творили спільні підприємства, щоб допомогти, зокрема Росії, ставити перші кроки на шляху до демократично-ринкових реформ. Росія, а зокрема такі міста як Санкт Петербург і Москва, використали ці вклади Заходу як приклади їхніх реформ, щоб отримати допомогу від міжнародних фінансових установ і окремих країн. Коли ж по кількох роках такої політики стало ясним, що ринкові реформи майже не існують, а ті, які є, не мають будь-якої підтримки зі сторони державних властей, то інвестори зі західніх країн сповільнили свої капіталовкладення. Така дійсність затурбувала не тільки теперішнє державне правління, але також і тих новообраних восени лідерів, які сподіються в наступних виборах зайтяти їх місця.

Коли ж на початку лютого у Швайцарії відбувалася щорічна приватно організована неформальна зустріч провідних керівників бизнесу та політики з усіх кутків світу під назвою „Форум світової економіки", то від російських фінансистів і політиків аж кишіло. Одним із перших на цій неформальній зустрічі виступив керівник російської Комуністичної партії Ґеннадій Зюганов, який запевняв усіх, що вони не мають причини турбуватися долею своїх вкладів, якщо президентом Росії після червневих виборів стане комуніст. Його обіцянки, включно з продовженням ринкових реформ, як можна було сподіватися, не мали жодних конкретних підстав, але лунали голосно і впевнено, як це звичайно буває. Ґ.Зюганов, у захопленні власного виступу, конкретно обіцяв одне, що, прийшовши до влади, комуністи „створять в країні атмосферу довір'я".

Виступав також Ґріґорій Явлінський, один із антикомуністичних кандидатів у майбутніх президентських виборах, але його виступ обмежився до дебатування з Ґ. Зюгановим. Натомість російський міністер економіки Євгеній Ясін намагався переконати та запевнити присутніх на форумі можливих майбутніх капіталовкладників, що зроблені Борісом Єльцином недавні заміни важливих економічних урядовців не означають, що він закинув ринкові реформи.

Свої думки на тему безпеки чи підтримки зі сторони російських властей для теперішніх капіталовкладників голосно висловили присутні західні економісти. Почавши від керівників спільних підприємств Біт Курті — представника фірми Садко, що має та управляє 16 продуктовими крамницями в Москві, до Персі Барневіка — президента шведсько-швайцарської фірми АББ, яка у Росії має понад 500 млн. дол. капіталовкладів, стверджували, що Росія має погану репутацію стосовно забезпечення закордонного капіталовкладення,найвищі власті у більшості випадків не дотримують даних обіцянок, а наявна ворожнеча до закордонних підприємців зі сторони офіційних чинників примушує їх застановитися над виходом із комерційного підприємництва в Росії.

З усього виходить, що, зміркувавши своє становище, Росія та навіть її комуністичні, націоналістичні чи інші лідери розуміють, що без закордонного капіталу та мирного торговельного спілкування з іншими країнами вона ніколи не зможе запевнити нормального життя своїм громадянам. Також досі наївно довірливі західні підприємці та капіталовкладники вже не даються зловити так легко, як досі, на вудку запевнень зі сторони теперішніх і майбутніх лідерів чи партійних керівників Росії. З усього видно, що таки найкращим переконливим засобом завжди є самому позмагатися з киненими на життєвій дорозі колодами, бо тоді наука справді в ліс не відходить.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Осип Труш

ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ В СТАДІЇ ЗАСТОЮ

З тяжкою настановою доводиться писати про неґативні наслідки державобудівництва України, а особливо про її Збройні Сили. Однак це належить до нашого національного обов'язку — вказувати на ці недоліки, щоби всі ми разом були в курсі справи і мали змогу впливати на покращення такого стану і для загального добра нашого народу. Бо промовчування цих недоліків є національним гріхом супроти українського Уряду і Збройних Сил.

Коли мова про стан Збройних Сил України, то знаменним прикладом нехай послужать нам події щодо нашого миротворчого батальйону кількістю понад 400 вояків у Боснії. Про інші недоліки буде мова пізніше. Говорячи про сучасні події в Боснії, треба згадати, що недавно проведено основну реформу військового командування, так що ООН не має вже ніякого відношення до військових справ, а всі деталі підготови військових операцій перебрало НАТО, рівночасно поділено територію Боснії на три сектори під командою французьких, англійських і американських бойових формацій, до яких приділено менші частини інших держав, які опинилися під командою даного сектора. Український батальйон, будучи у французькому секторі, перейшов під французьку команду. Після перевірки бойового стану українського батальйону французький командант не прийняв нашого батальйону в склад своєї команди, мотивуючи своє рішення тим, що він не є на рівні тих завдань, які диктують тепер нові обставини. Між іншим, були подані недоліки і слабі сторони нашої частини, які є такого порядку: 1) фінансовий стан, 2) бронемашини не мають запасних частин, 3) бракує артилерії і мінометів, 4) немає запасів харчів, медикаментів, а особливо постійної доставки військового постачання. Отже тому, згідно з арґументацією французького командування, батальйон не є приготований до миротворчого завдання, а щобільше, не приготований до зміненої ситуації, яка може мати характер бойових дій. Справи довкруги батальйону ще не закінчені і йдуть дальші переговори.

Безумовно, що цей невеселий стан нашої частини є наслідком того застою, який виник в українських Збройних Силах і який за чотири з половиною року не набагато змінився. І саме тут зупинимося над цим сумним станом наших Збройних Сил, подаючи декілька фактів, щоб читач мав кращу уяву про ці неґативи, які домінують в Міністерстві Оборони України і в головному штабі армії. Наведемо для яскравішого насвітлення матеріяли Сергія Згуреця, які були поміщені в паризькому „Українському Слові" (14-20-го січня 1996 року) і які дадуть кращу картину того, що діється довкруги цих важливих процесів державобудівництва України.

Отже, після розпаду СССР на українській території стаціонувала армія в кількості 730 тисяч вояків. Для молодої держави була потреба зменшити її чисельність, бо це був би завеликий фінансовий тягар. Ця проблема кількости була вирішена силою обставин двома критеріями, а це є можливість міжнародної угоди в галузі обмеження озброєнь, що їх український Уряд брав тоді до уваги і зобов'язався дотримуватися пактів „Старту" І і II щодо обмеження атомової і конвенційної зброї, а друге, — це обмеження чисельности армії, щоб її зменшити і пристосувати до реальних потреб оборони країни, а особливо обмежити фінансування цієї армії молодою державою. Згідно з договорами в Европі про чисельність збройних сил, узгіднено, що Україна може мати 450,000-ну армію і рівночасно визначено Україні кількість танків, панцерних машин, артилерії і літаків та бойових гелікоптерів (вертольотів), а решту призначено на знищення, яке Україна вже майже повністю виконала. Рівночасно було прийнято принцип европейських країн мати армію чисельністю відсотково до кількости населення, що в Україні рівнялося меншбільш до 400-500-тисячної армії. Нині армія налічує менш як 400 тисяч, бо водночас цей процес реформування продовжується і зводиться до того, що зменшилася чисельність, але рівночасно виринули проблеми побутового порядку і втримання вишколених кадрів молодих старшин, прапорщиків і підстаршин для поповнення в майбутньому. Коли недавно 40 відсотків опитаних ствердили, що соціяльний і побутовий стан в армії є поганий, але найважливіше, що 30 відсотків опитуваних старшин ствердили, що не мають надії на поліпшення відносин для них. Отже беручи приспішений процес зменшення чисельности, створює неґативні проблеми для втримання досвідчених і вишколених кадрів, які на власне бажання покинули в 1994 році армію, а було їх 14 тисяч. У 1995 році покинуло армію 9,500, які мали б заступити теперішні позиції 17-ох генералів, 1,500 старшин вищої ранги і 3 тисячі прапорщиків, які досягли пенсійного віку, то щойно тоді усвідомимо собі, в якому стані будуть Збройні Сили України вже в найближчому майбутньому, коли ці молоді кадри покинули армію, бо не мали належного соціяльного і професійного забезпечення продовжувати свою кар'єру.

І саме тут можемо зробити висновок, чому український батальйон у Боснії опинився в такому незавидному становищі. Прямо неможливо пояснити, чому бракує їм запасових частин до панцерних машин, коли в Україні вже знищено десятки їх, очевидно, це вказує на те, що вища інстанція не працює, або є там такі, яким залежить на тому, щоб ми не росли. І якщо не буде звороту в кращу сторону з рамени Верховної Ради і Уряду, то наші Збройні Сили можуть стати армією застою і без перспективи майбутнього.

Юрій Р. Рибак

З ЦИГАНСЬКОЇ ДІЙСНОСТИ

Минуло одне тисячоліття, відколи цигани залишили Індію і помандрували в сторону Европи. Нині вони живуть майже у кожній частині світу. І хоч чимало з них вже на постійних місцях, все ще багато є таких, які залишились кочовиками. Загальну кількість циганів не так легко встановити, бо зорганізовані у малі групи, вони звичайно уникають зустрічі з урядовими чиновниками перепису населення. З 12 мільйонів осіб на світі 9 мільйонів живуть у Східній Европі, а також групами в Еспанії, Франції і Німеччині.

Мабуть, ніяку етнічну групу в Европі так не розуміють, як саме циганів. Мільйони, одначе, спокійних і чесних, що живуть у пристойних домах і дотримуються законів, залишаються у тіні загальної публічної уваги. А скільки ж екзотики, романтичної краси ввели циганська тематика і мотиви в твори европейських музиків?.. Згадаймо хоч би мелодійну оперету Штравса „Циганський барон", трагічну оперу Верді „Трубадур" чи циганські романси, які віртуозно виводять скрипалі... Між іншим, еспанську музику „фляменко", що є циганського походження, світ прийняв як мистецьку форму!

Цікаво було переглядати 322-сторінкову книжку п. н. „Bury me standing", що появилася торік у видавництві „Alfred A. Knopf". Цю книжку написала Ізабела Фонсека, лондонська журналістка, яка у 1991-95 роках подорожувала по східній і південносхідній Европі. Особливу увагу вона зосередила на найбільшій циганській групі, яка зветься „рома". І хоч ця група пережила тисячоліття, її історія оповита темрявою, її „народ" — це розкинута по всьому світі діяспора, її мова неписана, а культура мовчазна.

Ось деякі спостереження авторки, які заторкують проблеми усіх циганів: ностальгія є і, здається, завжди була суттю циганської пісні. Напрошується питання: ностальгія за чим? Само ж слово ностальгія грецького походження і означає тугу за батьківщиною, себто домом. Цигани чейже не мають дому. Вони єдині у своєму роді серед народів не мають уяви про дійсну батьківщину. Вони не мають своїх героїв, не мають мітів, творення „нації", обіцяної землі і великого визволення. Їхній міт — це предки і переселення...

Від виходу з Індії їхня історія наповнена важким переслідуванням. Їх поневолювали князі середньовічної Румунії, нищили нацисти, насильно асимілювали комуністи, виганяла з місця проживання юрба „нової демократії" Сходу, атакували західні країни, де вони шукали захисту... Добре ознайомлений з насильним тиском, чеський президент Вацлав Гавел сказав, що „цигани є лякмусовим папером не демократії, а суспільства".

Коли ж у XIV столітті цигани вперше появилися в Европі, вони представляли себе прочанами і ворожбитами — дві успішні професії у тодішньому забобонному часі. А під час перебування на Балканах вони зуміли знайти курйозну соціо-економічну позицію у чужому суспільстві. Структура селянського февдалізму викликала ситуацію, в якій циганів затримували не з причини проступків, а радше з причини їхнього таланту — вони були добрі бляхарі, котельники, ковалі, а особливо музиканти. Завдяки спритності, їм вдалося забезпечити економічне місце між двома відрубними клясами — селян і землевласників — та всіх запевнити своїми фаховими послугами. Їхній вибраний вид праці завжди виріжнювався відокремленням і солідарністю, а мова і професія були ключем для культурного і матеріяльного існування. І не дивно, що час працював на їхню користь, бо вони могли стати майстрами плетення кошиків, вибору цегли, мітел, продажу лікувальних рослин, тренування ведмедів, торгівлі

(Закінчення на стор. 3)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

У світлу пам'ять інж. Л. Яцкевича

Інж. Л. Яцкевич

31-го грудня 1995 року розійшлася сумна вістка, що відійшов у вічність визначний український інженер-науковець, літератор і журналіст та громадський діяч св. п. інж. мґр Лев Яцкевич.

Він був редактором колонки „Життя і знання" та автором понад 600 цікавих науково-популярних статтей, що друкувалися протягом минулих 30 років у „Свободі" та в інших українських часописах і альманахах. Тому при цій нагоді годиться коротко згадати про його життєвий шлях і діяльність.

Народився Л. Яцкевич 28-го вересня 1907 року в Стрию, у старій міщанській родині Андрія і Тереси Яцкевичів, з якої вийшло багато громадських діячів та видатних професіоналістів.

Середню освіту здобув в українській гімназії в Стрию, де в 1926 році склав іспит зрілости. Потім студіював у Львівській Політехніці, де в 1935 році одержав диплом інженера-механіка.

Першу професійну працю отримав у 1937 році у технічному відділі Дирекції державних лісів у Радомі (в корінній Польщі). Там працював як інженер-механік, а згодом як доцент-викладач у Львівській Політехніці.

При кінці Другої світової війни виїхав до Відня, де одержав науково-професійну працю у Віденському університеті на тему докторської дисертації, пов'язаної з виготовленням прототипу „Транспортового уладження для списку зрізаних дерев в Альпійських горах". На жаль, з приводу наступальних дій совєтської армії на Відень в 1944-45 роках він не мав змоги закінчити початої докторської праці.

Після чотирирічного перебування в ді-пі таборах, еміґрував з родиною до ЗСА та поселився на постійно у Філядельфії.

Там спершу працював у фірмі Вестінґгавз, як конструктор парових та ґазових турбін. В тій фірмі, шляхом знайомства із своїм новим оточенням, він допоміг багатьом своїм колеґам влаштуватися там на праці. Згодом він вписався на вищі студії при Делаварському університеті, де студіюючи вечорами від 1958 до 1963 року, здобув академічний ступінь маґістра механічної інженерії, з яким легко перейшов на федеральну працю до Американської фльоти. Там спочатку працював на становищі дослідного інженера-механіка, а згодом, як керівник при вичалі та причалі літаків на літаконосцях. В 1977 році відійшов на заслужену емеритуру.

Крім студій і своєї професійної праці він був активним у студентському і громадському житті. Будучи студентом, був співзасновником студентської корпорації „Багряний цвіт" та студентського театру легкого жанру „Золотий успіх" у Львові.

Після студій, під час професійної праці у Філядельфії, був головою Українського Окружного Комітету, головою УСО „Тризуб", головою філядельфійського Відділу Товариства Українських Інженерів Америки (ТУІА) та головою Товариства „Руслан".

Крім професійної та громадської праці він виявляв завжди неприховане зацікавлення до літератури і журналістики. Його вірші, казки та сатири і репортажі були друковані ще у Львові на зламі 30-их років: у „Дзвіночку", „Дажбог", „Назустріч", „Комарі", „Жорнах" та в „Нашому Прапорі".

А його предтечі науково-популярних есеїв друкувалися 50 років перед їх появою у „Свободі", в „Нових Днях" чи в „Українських Вістях". Їх публікувала „Неділя", за редакцією А. Курдидика, та „Життя і Знання", за редакцією Василя Сімовича, під рукою якого він пройшов добре учнівство журналістики та науки української літературної мови.

З пошани та сентименту до проф. В. Сімовича, інж. Лев Яцкевич назвав свою колонку у „Свободі" „Життя і знання". З його друкованих творів слід згадати збірку віршів „Чавун" (1948), казку „Паровий верблюд", казку „Мак і волошка" та „Князь Роси".

В колонці „Життя і знання" надруковано кілька сотень дуже цікавих статтей та есеїв на технічно та науково-популярні теми, які чекають на своє книжкове видання. Про такий плян, до речі, згадував авторові цих есеїв покійний редактор Антін Драган і навіть придумав заголовок для майбутньої книжки — „Завтра почалося сьогодні". На жаль, через передчасний його відхід у засвіти цей задум залишився нездійснений, але родина покійного та Видавництво „Свобода" повинні це зробити, як

(Закінчення на стор. 3)

Надія Чорна-Яременко*

ДОКИ НАЦІЯ БОРЕТЬСЯ — ВОНА ЖИВЕ

I

Спогади, як шнурки тужливих журавлів, пролітають над моєю долею. Навіть коли людина ні на що не надіється, вона звертається до пам'яті. Моє життя — життя хрестів, дні мого життя — море терпінь. Дороги життя мого вкриті терном і кожна хвилинка його — свідок сліз і зідхань. А на збільшення мого нещастя чорні думки вкрадаються до мого серця. Неспокій, малодушність, брак довір'я тиснуться до серця. Такі думки впроваджують мене у чорні хмари смутку. Як писав поет Григорій Чупринка у вірші „Біль":

Ввійдіть у храм цей тихенько.
Замкніть побожністю уста:
Тут били вашу рідну неньку!..
Ідіть же тихо, помаленько,
Як потаємці до Христа.

Тут ще в збентеженій уяві
Лунає смертний стогін-гук,
Тут били нашу рідну неньку!..
Ввійдіть же праві і неправі
В народний храм великих мук.

„Їм ніхто не говорив, що вони діти великої нації". Це треба говорити сьогодні нашим синам і дочкам! Щоб з часом почувалися не населенням України, а народом.

Треба нарешті усвідомити, що в нас є власна держава, що ми не в приймах у старшого брата, не постояльці в чужій хаті... Тоді діти наші любитимуть те, що любимо ми, матері. Берегтимуть те, що бережемо ми. Прислухатимуться до того, до чого прислухаємося ми. Нехай же перше слово, звернене до них, буде рідним! І перша колискова, почута ними, буде українською... І тоді ніхто і ніколи не кине нам образливого „хахли".

Протягом цього часу ми настільки звикли до клітки, що як співуча пташка, котра вирвалась на волю, вже не здатні до налагодження самостійного життя в умовах волі і незалежности. За цей час зроблено немало і цей процес духовного розвитку триває. В скорому часі поправимо економіку на своїй страждальній, але багатій і щедрій землі.

Молодий воїн УПА, який був у безвихідному становищі, оточений ворогами, робив останній постріл за незалежність держави не у ворога, а... в себе. Була надія, що цей звук полине світом як заклик: „Люди, будьте гідними себе, не дозволяйте над собою чинити наруги. Життя таке прекрасне, а я позбавляю себе його добровільно".

Такі вчинки мали б відгукнутися стоголосно луною в наших серцях, будити свідомість народу — як нині сущого, так і прийдешніх поколінь. Більш як півстоліття скорботні звуки цих пострілів глушили, але хіба можна заглушити справедливість?

Нині відкрилися можливості для поширення слова правди про згадані події. Спогади про них болісно відлунюють в думках багатьох учасників подій. Тисячі молодих сердець віддали ідеї державности, незалежности, волі свій останній стук. Ми хочемо повернутися до епохи, коли кращі серед нас боролися без надії, жертвували собою без огляду на наслід-ки. Хіба їхні вчинки не варті того, щоб про них знала наша молодь?

Хай відголос подій того часу, що виник в моєму серці, посилиться твердими ударами ваших щирих сердець і добра справа борців за незалежність свого народу, як співається в пісні, „Не вмре, не загине".

Усвідомлюючи безвихідне становище, всі розуміли, що триває боротьба не заради слави, а для того, щоб заявити світові: „Є український народ, є Україна в неволі". Вони жертвували життям у боротьбі з диким, сильним і нещадним звіром. Жертвували тому, щоб колись в новий історичний період хтось міг сказати: „Ні, цей народ не був жертвою свого покірного характеру. Ці люди не корились, не потакали поширенню большевицько-московського зла!" Скільки жертв, скільки мук довелося перенести народові для того, щоб отримати волю. Життя вчить людину не в дитячому, а в молодому віці. У віці, що наче прохолодний рожевий ранок, який швидко минає, але залишає приємний спомин на увесь день, протягом якого ще буде спека та холод, дощ і град, буря і вітер.

Молодість — це ранок життя і ніхто не пожаліє, що встав рано-раненько. Невже ж після нас нічого не залишиться? Чому ж, залишиться спомин, якщо хтось зуміє передати нащадкам. А якщо всі підуть з життя? Щоб залишити після себе хоч якийсь слід-спогад, необхідно бодай одному зостатися живим.

Тож єднайтеся, борітеся з лютим ворогом, який не дає спокою і по сьогоднішній день. Згадайте про своїх рідних і друзів, односельчан, які віддали життя в боротьбі за одну справу. Це лицарі національно-визвольної справи.

(Продовження буде)

* *Абсольвентка Тернопільської гімназії, учителька, в'язень від грудня 1945 року Печорських, Кінґірських та Іркутських таборів.*

Фірма „Міст-Америка" звітує про допомогу

Як стало відомо з публікації в „Свободі" з 17-го та 28-го жовтня 1995 року фірма „Міст-Америка" у відповідь на лист о. Зеновія Романа, пароха української католицької церкви св. Миколая у селищі Великий Любінь на Львівщині, в якому він звертався з проханням допомогти у створенні парафіяльної бібліотеки, почала акцію безкоштовного відправлення книжок.

Ця акція отримала широку підтримку. Користуючись нагодою, ми дякуємо всім хто відгукнувся та подаємо листу жертводавців: Dr. George Bereznicki, Bohdan Liwczak, I. Zakalak, Sophia Danylowycz, Michael Fesh, W. Hupaliwskyj, T. Yasinskiy, M. Lutsky, Myron Siryj, Ukrainian National Women's League of America, Branch 24 in Elizabeth, N.J.

На початку грудня 1995 року фірма „Міст-Америка" отримала листа від о. Зеновія Романа, в якому він звертається зі словами подяки до всіх, хто прийняв участь у створенні парафіяльної бібліотеки. Він пише:

„Дорогі наші брати і сестри у Христі!

Щиро радіємо, що наше прохання про допомогу знайшло так широкий відгук посеред української громадськості Америки. Кілька десятків примірників книжок уже щасливо дійшли до нас. Маємо відомості, що ще інші вже в дорозі. І це в великій мірі завдячуємо вам.

Беручись за це діло, ви були свідомі того, що ніякої грошової дяки вам не буде, але якою ж великою буде вдячність духова, якщо наші покоління ростимуть і прозріватимуть на літературі, котру ви нам пересилаєте!

Щонеділі під час Святих Літургій молимо Бога за здоров'я для всіх працівників компанії „Міст" та інших наших добродіїв.

Сотвори вам, Господи, многії і благії літа.

З єрейським благословенням парох церкви Святого Отця Миколая, — о. Зеновій Роман".

Цей лист вражає своєю вірою в духовне відродження України, в те що Україна має своїх провідників, спроможних повести за собою та допомогти громадянам нової незалежної держави пізнати та навчитися цінувати віру в Бога.

Фірма „Міст-Америка" в 1996 році буде продовжувати безкоштовне відправлення книжок на цю важливу ціль. Ми звертаємось до всіх хто може допомогти у духовному відродженні України. Книжки з надписом „отець Зеновій Роман" можна привозити або пересилати на адреси: Meest-America INc., 817 Pennsylvania Ave., Linden, N.J., 07036; tel.(908) 925-5525, або Meest, 455B., Clifton Ave., Clifton ,NJ, 07011, tel.: (201) 340-0500.

Фірма „Міст-Америка" впевнена, що не можна збудувати демократичну державу та зробити людей щасливими в умовах відсутності духового життя. Просвіта та всебічний розвиток культури повинні стати основою та гарантом існування сильної незалежної держави вільних людей. Тому ми встановлюємо спеціяльні низькі ціни (55 центів за фунт) на пачки з книжками, що відправляються в Україну до установ та організацій, які будуть використовувати їх в освітній та духовній діяльності. За додатковими інформаціями слід звертатися до головного бюра фірм „Міст-Америка" на безплатний телефон: 1-800-288-9949.

Пролісок поезії

Марія Макуха

Юна поетеса Марія Макуха народилася і живе в столиці України Києві. Вірші почала писати з 12 років. Вони пломеніють великою любов'ю до рідного Києва, до навколишньої природи, до людей доброго серця, до батьків, предків, до тварин. Марійка, якій тепер 15 років, мріє стати журналісткою, щоб захищати рідну землю, її природу, плекати улюблену рідну мову, щоб нею розмовляли і пишалися її красою всі українці. У вірші „Фенікс" дівчинка вболіває за природу, яку без жалю плюндрують люди, що вона вже схожа на птаха, який волочить свої крила, бо на нього наступають кам'яні монстри. Груди казкового птаха пробиті Чорнобилем, його крила в багнюці і копоті. Вона остерігає людей, що в знищенні природи вони знайдуть власний кінець.

Дівчина любить свого пса Рекса, присвячує йому вірші. Собаки йдуть крізь сторіччя поруч з людиною, ніколи її не зраджують, погляд пса чесний, прямий і благородний, тоді як люди часто бувають невдячними, зрадливими.

У вірші „Київ" М. Макуха звеличує своє рідне місто, що його не в силах поглинути часу вир. Для Марійки ціла історія ховається в квітучій київського каштана.

То ж побажаємо юній поетесі осідлати крилатого Пегаса, що понесе її у чарівний світ поезії, і щоб талант її розцвітав, мужнів і набирав висоту в ім'я нашої прекрасної України.

Галина Маняко

Фенікс

Невже для Фенікса
нема вже місця на Землі?
Безпомічно волочиш білі крила,
Зникаєш ти у безвісті, в імлі —
Невже воскреснути
нема вже сили!?
Віками всаджували кулі
й стріли
Тобі, о Фенікс,
у білосніжні груди,
Та ось твої закінчуються
сили, —
Мабуть, вже доконали
тебе люди.

А кам'яні монстри
наступають знов,
Та знають хай,
якщо тебе уб'ють,
Себе ж потоплять в твоїй
чистій крові,
У крові Фенікса кінець
собі знайдуть.

Твої груди пробиті Чорнобилем,
Твої крила в багнюці й копоті.
О, природо, о, дикий мій
Феніксе,
Відродися ж ти з власного
попелу!

Київ, вересень 1994 р.

Київ

Огорнутий легенд
бурштиновим серпанком
Стоїть віками над Дніпром,
посеред гір.
Чудовий і удень і на світанку,
Поглинути його
не в силах часу вир.

Тут навесні свічками
білими каштани
Пропалюють густу небес
блакить.
Забудьте ви про болі всі і рани,
Навколо озирніться
й нумо жить!

Люблю гуляти влітку
на Подолі,
Коли заходить сонце,
квітне небосхил,
Люблю Дніпро,
церкви золоточолі,
Люблю гори я круточолий
схил
Об небосхил сторіччя
віддзвеніли —
Мечі сталеві захищали
нас колись.
Й Руси князі по цій землі
ходили,
Були тут битви,
ріки крови тут лились...

Мій златоверхий Києве
прадавній,
Ну що мені тобі іще сказать?
Скажу лише,
що в квіточці каштана
Твою історію я можу
прочитать.

Київ, квітень 1995 р.

Рекс

Хоч Рекс —
це всього-навсього дворняга,
Король з латини означа
ім'я його.
І варт про нього написати
сагу,
Пишу про охоронця, друга
вірного мого.

У матері один він народився,
Хрест білий був на чорнім
тлі, на грудях.
З білим хрестом на білий світ
король з'явився,
„Він буде гарним псом" —
сказали люди.

Нехай у Рекса королівська кров,
Дух мандрівного рицаря у
ньому,
І даму серця він шукає знов
і знов
Десь при дворі... якогось
гастроному.

Рекс, друже вірний мій, іди
сюди,
Бо я твоя єдина королева.
Ти не тікай, бо не минеш біди.
У плоті пса я приручила лева.

У безпородних псів
тернистий шлях,
І безпритульними
блукальцями, мабуть,
Призначено їм бути самим
Богом.
Та краще бути королем дворняг,
Аніж якимось там
придворним догом.

Київ, лютий 1995 р.

Кішка

Ти народилася в ночі утробі,
Кішка, що ходить сама по собі.
Очима зеленими дивиться
вічність,
Погляд — рентгена
промінь магічний.
О, гордовитий погляд богині,
Ще не розгаданий нами понині.
Баст — вікове божество
єгиптян,
Свавілля й зміїно-дівочий
твій стан.
Що в серці кішки — хто то
збагне?
Очі твої полонили мене.

Київ, липень 1995 р.

Колискова для вовченяти

В затишному лігові вовчиця
Облизує сліпе своє маля.
Зазирнув у нору тихо місяць,
Таємницями тремтить
уся земля.
А вовчиця наче б то шепоче:
„Спи, мале, ти ще не знаєш бід.
Скоро, скоро ти розплющиш очі
І побачиш цей жорстокий світ.

Ждуть тебе рушниці і облави.
Убивай, а то загинеш сам.
Ікла виростуть твої на славу,
Вожаком колись ти будеш нам.

Ми не покладаємось на Бога —
Найсильніший виживає з нас.
Кожен день прожитий —
перемога,
Боротьба повсюди й
повсякчас.

Ніч мине, і знову буде днина.
Вовча доля — доля вовощог.
Заклинаю я тебе, дитино:
Не міняй свободу на ланцюг!"

Спить в теплі малятко
безтурботно.
Він слова повз вуха пропустив.
І на повний місяць десь
самотній
Вовк тужливо й болісно завив.

Київ, вересень 1994 р.

З ЦИГАНСЬКОЇ...

(Закінчення зі стор. 2)

кіньми і т. п. Але соціо-економічний тиск чужого довкілля викликав самооборонну реакцію за існування, що толерує і оправдує крадіж і брехню. Щоб це зрозуміти, потрібно вникнути в їхнє становище і знати, що більшість циганів — неграмотні, безробітні і без відповідних житлових приміщень. Цигани брешуть і то доволі багато, однак цього не застосовують до себе. А тому що не довіряють чужинцям, які їх переслідували багато років, зберігають перед ними таємниці, перекручують факти, заховують звичаї, приховують амбіції, а брехню вживають як засоб „полегшення життя".

Можна вважати чудом, що досі цигани як цілість протиставились асиміляції, яка завжди означає здавлення традицій та ідентичности. Може саме тому заголовок книжки випливає з початкових слів циганської приказки: „Поховайте мене стояче. На своїх колінах я є ціле своє життя".

Авторка висловлює надію щодо виходу у світ „циганського почуття походження і етнічної політики", бо тепер активні молоді освічені цигани намагаються відродити свою мову і борються за рівні права, за оселю на місцях поселення. І хоч циганська суспільність у майбутньому зможе чекати змін, вони будуть радше зовнішнього, більш „косметичного" характеру. І саме тому можна сподіватися, що поява демократії ще не означає суцільної переорганізації традицій, бо життя „таємної суспільности" циган попливе надалі своїм руслом, яке визначили віки.

Презентації Енциклопедії в Ню Йорку і Чикаго

З кінцем січня 1996 року вийшов з друку в Києві четвертий том Енциклопедії Української Діяспори, присвячений українській спільноті в Австралії та українським слідам в Азії (поза колишнім СССР) та Африці. Четвертий том має понад 300 сторінок друку великого енциклопедичного формату, кільканадцять карт та близько 150 ілюстрацій (в тому 16 сторінок кольорових вкладок).

В Києві це видання було презентоване 14-го лютого в Будинку Вчених з участю головного редактора Василя Маркуся, заступника редактора і міністра національностей та міграції В. Євтуха, членів редакційної ради, співробітників та преси.

В Америці, де міститься головна редакція, презентація відбудеться в суботу, 24-го лютого, в будинку НТШ в Ню Йорку, год. 4-та по полудні, та в Чикаго в неділю, 25-го лютого, в Культурному Осередку, год. 1-ша по полудні, де це свято презентації розпічнеться врочистим обідом. В обидвох осередках виступлять представники НТШ та Фундації Приятелів Енциклопедії Україназнавства й редактори ЕУД з Чикаго і Києва.

Так само будуть презентовані інші видання ЕУД: журнал „Українська Діяспора" (8 випусків), та книги із серії „Бібліотека української діяспори". Можна буде закупити Енциклопедію з підписами присутніх редакторів.

На обід у Чикаго треба зголошуватися на число телефону (312) 489-1339, від особи — 25 дол., від подружжя — 40 дол.

Презентацію організують та запрошують широкий загал громадські комітети приятелів ЕУД (в Ню Йорку, голова Володимир Баранецький, в Чикаго — Іванна Горчинська).

Випуск „австралійського тому" започаткує інтенсивну працю над американським томом, про що говоритиме головний редактор.

У світлу...

(Закінчення зі стор. 2)

посмертний пам'ятник для покійного інженера.

Нещодавно інж. Л. Яцкевич перенісся із своєю дружиною Лесею з Філядельфії на сталє перебування до їх дочки Мотрі в Ровд Айленд, яка є одружена з Андрієм Головінським, професором Бравн університету. Внук покійного інженера Тиміш завершив студії та працює в Гарварді.

Нижчепідписаний належав до його звеличників, який залюбки читав та збирав його цікаві статті та есеї. Ми були у листовному контакті та себе шанували.

На кінець складаю мої щирі співчуття його шановній родині, а незабутньому приятелеві інж. Левкові бажаю: „Спи, Левку, спи, про кращу долю України сни".

Вічна і славна йому пам'ять!

Д-р Павло Пундій

У Менор Джуніор Коледжі відбудеться концерт-бенефіс для дітей Чорнобиля

Цього року 26-го квітня припадає 10-та річниця трагічного вибуху на нуклеарній станції в Чорнобилі. Статистика вказує, що в наслідок цього вибуху приблизно один мільйон дітей отримали значні дози радіяції. Існують постійні докази проблем від потворности до деформації відпорної системи.

Щоб пригадати американській громаді про цю застрашаючу подію та щоб хоча в малій мірі допомогти дітям Чорнобиля, Менор Джуніор Коледж у Дженкінтавні Па., влаштовує 30-го березня ц. р. концерт-бенефіс. Участь беруть — хор Менор Джуніор Коледжу та солісти д-р Юкіко Ішіда і Богдан Чаплинський. Вступ за добровільними датками. Ввесь прихід для дітей Чорнобиля.

Ми сподіваємося притягнути на цей добродійний концерт значну неукраїнську публіку і тому хотіли б дати їй підставу про чорнобильську катастрофу, як також поінформувати про Україну. Якщо ваші діти приготовляють проєкти, або писали про Україну, як частину завдання в школі і якщо ви маєте вдома такий проєкт, ввічливо просимо позичити його нам на вечір цього концерту. Всі позичені проєкти будуть збережені і повернені власникам. Якщо ви бажаєте помогти нам, або по дальші інформації слід телефонувати на число (215) 885-2360.

Анна Максимович

Події в житті парафії свв. Володимира і Ольги

4-го січня поїхав від нас отець Стефан Женчух, а на даху майбутнього храму та трапезної залі вже засвітилась яскравим сяйвом ялинка.

Чекаємо нового настоятеля, а серце ниє — телефони дзвонять: „Хто... коли... і як?"

Минають дні, минають ночі, і все ближче підходить свято Різдва Христового. В житті ніщо не проходить випадково, і труднощі життя закріпляють наші душі і пом'якшують наші серця.

І ось дзвінок — отець Григорій Подгурець вже в дорозі. Виїхав під час бурі і незвичайно великого снігопаду. Отець їде зі сходу сонця, з околиці Силвер Спрінг, Мд., з парафії св. Андрія, яка знаходиться в метрополії Вашінґтона, столиці ЗСА. Це ще одна важлива подія в історії нашої парафії, яка має багатогранне значення. Нам потрібна єдність і згода!

Ми з гордістю і почуттям вірности плянуємо зустріти отця Григорія. Нам залишається два дні для підготови зустрічі. Треба було почистити парафіяльний дім і підготовити його до приїзду отця. В цьому першому кроці підготови заслуговує велику подяку наш голова Управи Олександер Хоревич та американська техніка — за одну ніч почистили стіни, помили килими, поваксували меблі, і назагал прибрали для нового Отця і Паніматки.

Отець Григорій приїхав на Свят-Вечір, о год. 6-ій вечора; приїхав застуджений, втомлений в чужеє холодне місто в Міннесоті, та ще й проти ночі. Великої подяки заслуговують О. Хоревич та його дружина Мері і наша молода сестриця Ніна Хоревич, які зустріли отця Григорія та паніматку в парафіяльній хаті. Вони принесли Святу вечерю, яка складалась з дванадцяти страв.

В ці дні, коли отець і паніматка були в дорозі, в домівці Олександра та Неонілі Пачковських готувався Різдвяний обід для парафіян.

І ось настав День Різдва Христового! Ніна Хоревич показала отцеві і паніматці дорогу до церкви, де відправляються наші Служби Божі. В церкві їх зустріли церковний староста Іван Гупало та дяк Пилип Шайда. За декілька днів до приїзду отця Григорія, П. Шайда мав з ним телефонічну розмову про проведення Різдвяної Служби Божої. На цю Службу Божу були запрошені також Владика Паїсій та отець диякон Славко Новицький. Служба Божа почалася урочисто і велично, людей зібралося дуже багато. Після Служби Божої подружжя Пачковські улаштували смачний обід (як казали люди). Звичайно, як завжди допомагали Ніна Хоревич та інші сестриці. Велика їм подяка.

Коли отець Григорій прийшов до залі, його, по українській традиції, зустрів наш голова парафії Олександер Хоревич з хлібомсіллю на вишитому рушнику, а наш прекрасний церковний хор на чолі з диригентом Борисом Мироненком проспівав „Многії літа". Люди були дуже задоволені, що так святочно пройшла Служба Божа і Різдвяний обід. Після обіду до отця підходили парафіяни, щоб краще познайомитись або обговорити ділові справи.

Кілька днів після Різдва Христового деякі наші хористи з паніматкою поїхали провідати і заколядувати для наших хворих парафіян, які перебувають в старечих домах. Дякуємо Ніні Хоревич, що так скоро зорганізувала ці добродійні і сердечні відвідини.

Збереження наших традицій та історичної спадщини — це наш обов'язок для нас і для наступних поколінь. Ми мусимо творити, діяти словом, ділом і думкою, нам потрібна єдність і згода.

Н. Н.

Сеньйори з Ню Йорку в УНС

Вже другий рік підряд члени Клюбу Сеньйорів при Т-ві „Самопоміч" в Ню Йорку відвідують Головну Канцелярію УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж. і обдаровують урядовців і працівників гарною українською колядою та новорічними побажаннями. На фото вгорі сеньйори-колядники з предсідником УНСоюз Уляною Дячук (справа).

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ юстиції у четвер, 8-го лютого, подав судове оскарження готелевого підприємства Дейс Інн за те, що принаймнеше п'ять їхніх готелів у стейтах Каліфорнія, Іллиной, Індіяна, Кентакі та Південна Дакота не мають відповідного обладнання для гостей-калік. А це є явним переступленням закону з 1990 року, де вимагається від публічних приміщень мати відповідне обладнання для осіб з фізичними недомаганнями. Згадані приміщення мусітимуть заінсталювати таке обладнання і заплатити по 50,000 дол.кари.

Із діяльности СКВОР при СКУ

Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада постала рівночасно із Світовим Конґресом Вільних Українців, на першому з'їзді в Ню Йорку 1967 року. Тоді її діяльність, як і цілого СКВУ, силою обставин мусіла обмежуватися до діяспори, яку ще тоді навіть не треба було називати „західньою" — для відрізнення від „східньої", яка тоді ділила долю піднევільної України, а то й гірше, бо українська мова та навчання її були там взагалі під забороною. Зрештою — була вона ще більш недоступна, ніж сама Україна.

Та зі зміною обставин перед СКВОР відкрилася теж нові можливості й нові зобов'язання. Відкрилася дорога в Україну — і стало до певної міри завданням СКВОР-и-дбати і про шкільництво в Україні. Воно ж там зрештою здавна вже струнко зорганізоване, та не зовсім по лінії завдань виховання нового громадянина нової держави. Навпаки, загально відомо, як багато там ще у шкільництві залишків „колишнього порядку" — у мові, в напрямних виховання, у підручниках, що часто просто залишилися незмінні із минулого. На додаток — і не у всіх „посадових осіб", які завідують шкільництвом, є охота рішитися на зміни змісту та методів навчання. Багато так привикли до пасивного сприймання „вказівок згори" та навчання дослівно за присланими плянами, що всяка новина їм видається неможливою.

В цих обставинах діяльність СКВОР повинна проходити і проходить у двох напрямках. Перше — це передання освітянам України досвіду, знання і вміння у всіх ділянках педагогіки, того знання, яке вважається самозрозумілим для освітян Заходу, а від якого наші вчителі були десятиліттями старанно ізольовані. Друге — це передання літератури, писаних джерел, теж досі недоступних як освітянам, так і дітям в Україні, які творили та збирали українські педагоги та мистці для української дитини впродовж майже півстоліття життя у вільному світі.

Перші ділові контакти встановлено з освітянами України на першій Конференції Вчителів України й Канади, у серпні 1991 року. Слідували відвідини шкіл в Україні, зустрічі з провідними освітянами, участь у нарадах та конференціях в Україні. Впродовж останніх трьох років восьмеро освітян з України відвідали Канаду та мали змогу знайомитися з державними, як і з українськими школами цієї країни.

Основним засобом передання професійного знання учителям з України було проведення курсів підвищення кваліфікацій, професійного розвитку в Україні. Для цього створено в 1992 році Інститут Професійного Розвитку Вчителів при СКВОР під проводом мґр Наді Луців.

Інститут провів учительські курси у Львові в 1993-му і 1995-му роках та в Одесі у 1994 році. У 1996 році такі курси плянуються в Києві. Організаторами курсів були: Управління освіти Львівської міської адміністрації та Управління освіти Одеської обласної державної адміністрації.

Курси закінчило успішно поверх 400 освітян з усіх областей України, четверо із Латвії, четверо із Придністров'я, четверо з Румінії та по двоє з Польщі й Казахстану.

Програма курсів включала: методи навчання в початкових клясах, навчання української мови, як другої, краєзнавство, історію, психологію, економіку, засоби навчання недорозвинених дітей та калік, курс для адміністраторів та директорів шкіл.

Викладачами були українці — спеціялісти із Канади, які працювали на добровільних засадах, неплатно. А від 1994 року почали включати і викладачів з України, які вже досить обзнайомилися з новими методами. Кошти на подорож викладачів із Канади склали українські громадські установи: Фундація СКУ, Канадське Товариство Прихильників Руху, Фундація „Прометей", „Суспільна Служба" — Відділ у Монтреалі. Також велика допомога прийшла із урядової канадської програми „Партнерство Україна — Канада".

В системі Львівської освіти ведеться вже п'ятий рік праця над перебудовою підходу до навчання в початкових клясах під назвою „Лицем до дитини" під проводом д-р Оксани Винницької. Понад 200 вчителів перейшло цей вишкіл та навчають цими новими методами біля 3,000 дітей. Програма постійно продовжується та поширюється.

Розпочато нову ділянку, досі дуже занедбану в Україні, освітню працю із дітьми, які терплять наслідками мозгового паралічу, спільно із групою „Джерело" у Львові.

За природною схожістю завдань, СКВОР започаткувала ближчу співпрацю із Товариством „Приятелі дітей" у Торонто. Йдеться про поширення діяльности цієї успішної організації, попри гуманітарну — теж і на освітню ділянку.

СКВОР видала, неперіодично вже 10 чисел бюлетеню для освітян „Відгукніться". Його розсилається крім західньої діяспори, теж і по Україні та східній діяспорі, і саме звідти приходять найбільш вдячні відгуки — там і самі освітяни стараються найбільше про поширення матеріялів, міщених у бюлетені.

Для постачання виховної, з релігійного, національного та етичного погляду літератури, СКВОР співпрацює тісно із Українськими Працівниками Літератури для Дітей і Молоді ім. Леоніда Глібова. Разом видали, коштами добродіїв із діяспори 15 назв дитячих книжок, накладом разом біля 500,000 примірників. Книжки видано в Україні і там їх головно розповсюджують. Вислано теж до 30,000 книжочок, які були давніше видані на поселеннях, до понад 100 осередків в Україні та східній діяспорі, до Хабаровська та Владивостоку включно. Постійно приходять щирі подяки, які доказують безсумніву потребу подібної літератури всюди, де відроджується українство. Такі листи СКВОР передає періодично до поміщення нашій пресі — для скріплення почуття єдности, солідарности та спільного бажання виховати нового українця — громадянина всюди, де лиш живуть українці.

Зокрема у співпраці з Союзом Українок Америки, СКВОР передала збірки діяспорних видань літератури для дітей та молоді Науковій Бібліотеці імени В. Стефаника у Львові та Музеєві Літератури України в Києві, під назвою „Привіт, Україно, Тобі". Кожна збірка начисляє поверх 800 наголовків. Ці збірки пересувні і справді мандрують по музеях та освітніх закладах України.

СКВОР старається вдержувати зв'язок із освітянськими та дитячими виданнями в Україні, такими, як „Жива вода" та „Соняшник" у Києві, „Журавлик" у Харкові, „Ластівка" в Чернівцях, „Зернятко", „Осмомисл", „Основа", „Світ Дитини" у Львові, „Дзвіночок" у Рогатині.

Зрозуміло, що при обмежених людських та фінансових засобах дуже важко протиставитися невблаганним хвилям русифікації в Україні, але СКВОР, сполучуючи сили із спорідненими своїми цілями організаціями, робить у цьому напрямі що можливо. І жде допомоги від діяспорного громадянства, якому не байдужа майбутня доля України, яку повинні вибороти нові покоління — сьогоднішні діти.

Леся Храплива-Щур

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮЛІЯ ЛАВРИНЮК член УНС Відд. 464-го в Ошаві, Онт. померла 9-го жовтня 1995 року на 82-му році життя. Нар. 29-го вересня 1913 року в Австрії в селі Віллях. Членом УНС стала 1972 року. Залишила у смутку сина Йосифа з дружиною Брендою. Похорон відбувся 11-го жовтня 1995 року на цвинтарі Mt. Lawn Memorials Gardens in Whitby, Ontario, Canada.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АННА ПАРК член УНС Відд. 373-го Т-ва „Сестри Любови" в Ст. Люіз, Мо. померла 3-го листопада 1995 року на 78-му році життя. Нар. 17-го жовтня 1917 року в Десладж, Мо. Членом УНС стала 1940 року. Залишила у смутку сина Віктора Григорія Парк, внуків, правнуків, кузина і шваґерку Катерину Ґромицьку. Похорон відбувся 6-го листопада 1995 року на цвинтарі Сансет Меморіял Парк в Ст. Люіз, Мо.
Вічна Їй Пам'ять!
Ярослава Вілямс, секр.

ІВАН ГАНЯРА член УНС Відд. 78-го Т-ва ім. св. Миколая в Майнерсвилл, Па. помер 20-го жовтня 1995 року на 69-му році життя. Нар. 11-го вересня 1926 року в Пенсильванії. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Арлен, синів Ската і Теда. Похорон відбувся на цвинтарі Sele Memorial Pak.
Вічна Йому Пам'ять!
Мері Петрунцьо, секр.

ВАСИЛЬ ГАЛАЙ член УНС Відд. 459-го Т-ва „Калина" в Гілсайд, Н.Дж. помер 10-го серпня 1995 року на 90-му році життя. Нар. 1905 року в селі Манаїв, Зборів, Україна. Членом УНС став 1958 року. Залишив у смутку сина Івана і дочку Софію з родинами, четверо внуків і одного правнука. Помер в Україні під час візити своєї родини і там похований. Хай прийме його рідна земля, яку любив і буде йому легкою.
Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Калинович, секр.

ІВАН МОРОЗ член УНС Відд. 21-го Т-ва „Запорозька Січ" в Джансон Сити, Н.Й. помер 27-го жовтня 1995 року на 94-му році життя. Нар. 1900 року в місцевості Запоріжжя на Україні. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Стефанію, сина Тараса, дочок Оксану і Віру з родинами і синів Ігоря і Юрія з родинами. Похорон відбувся 30-го жовтня 1995 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Джансон Сити, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Іван Бараник, секр.

БОГДАН ОСИП ЛАСТОВЕЦЬКИЙ член УНС Відд. 184-го Т-ва „Верховинці" в Ню Йорку, Н.Й. помер 8-го листопада 1995 року на 85-му році життя. Нар. 1910 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку сина Андрія з дружиною Дозею. Похорон відбувся 11-го листопада 1995 року на цвинтарі Св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Варка Бачинська, секр.

РОМАН КРУПКА член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й. помер 3-го листопада 1995 року на 85-му році життя. Нар. 7-го лютого 1910 року в Україні. Членом УНС став у 1950-му році. Залишив у смутку дружину Елеонору, сина Яромира з дружиною Оксаною і дві внучки Зоряну і Софію а також племінників і племінниць. Похорон відбувся 6-го листопада 1995 року на місцевому цвинтарі в Ґлей Спей, Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Літепло, секр.

ФЕДОР МІКУС член УНС Відд. 163-го Т-ва „Єдність" у Філядельфії, Па. помер 31-го жовтня 1995 року на 87-му році життя. Нар. 1908-го року в селі Теплиці, пов. Ярослав, Україна. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, дочку Анну з родиною, дві внучки, одного правнука і дальшу родину в ЗСА й Україні. Похорон відбувся 2-го листопада 1995 року на цвинтарі Wicomico Memorial Park і Salisbury, Md.
Вічна Йому Пам'ять!
Теодор Дуда, секр.

ЕСТЕЛЛЯ БРЕЗІНА член УНС Відд. 292-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш. померла 19-го жовтня 1995 року на 88-му році життя. Нар. 1-го серпня 1907 року в с. Стриєвка, Україна. Членом УНС стала 1926 року. Похорон відбувся у National Cremation Society in Clearwater, FL.
Вічна Їй Пам'ять!
Ірена Прийма, секр.

ІРИНА ГАВРИЛЮК член УНС Відд. 57-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Коговс, Н.Й. померла 29-го листопада 1995 року на 103-му році життя. Нар. 1892 року в Україні. Членом УНС стала 1951 року. Залишила у смутку сина Романа, внуків і правнуків та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 5-го грудня 1995 року на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотерфорді, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Савків, секр.

МАРІЯ СЕМКІВ член УНС Відд. 37-го в Чикаґо, Ілл. померла 7-го грудня 1995 року на 81-му році життя. Нар. 14-го квітня 1914 року в Зарайську, Самбір, Україна. Членом УНС стала 1949 року. Залишила у смутку мужа Петра, дочку Марту з мужем Джімом, внуків Христину Біянко з мужем Антонієм і Адріяну Ференц. Похорон відбувся 11-го грудня 1995 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Мирон Лущак, секр.

АНАСТАЗІЯ ПРИСТАНСЬКА член УНС Відд. 341-го Т-ва ім. І. Головінського у Віндсорі, Онт. Канада помер 15-го листопада 1995 р. на 84-му році життя. Нар. 1912 р. в селі Нижні Луб'янки, Збараж, Україна. Членом УНС стала 1943 року. Залишила у смутку дочку Надію Бенон з чоловіком Браєном, внуків Трусю і Теодора, сестру Євгенію Березник. Похорон відбувся 17-го листопада 1995 року на цвинтарі св. Альфонса у Відсорі, Онт. Канада.
Вічна Їй Пам'ять!
Анна Петришин, секр.

НАДІЯ ВОРОБІЙ член УНС Відд. 349-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Менвілл, Н.Дж. померла 2-го січня 1996 року на 69-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1926 року в селі Перевали, Україна. Членом УНС стала 1974 року. Залишила у смутку дві дочки Анну і Марію і двох синів Михайла і Петра, четверо внуків, рідну сестру на Україні, ближчу і дальшу родину в ЗСА і Україні. Похорон відбувся 5-го січня 1996 року на цвинтарі Серця Христового в Гіллсборо, Н.Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Захарко, секр.

СОФІЯ ТЕЛЕВЯК член УНС Відділу 56-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Ст. Клервилл, Огайо померла 25-го листопада 1995 року на 72-му році життя. Залишила у смутку сестру Мері. Похорон відбувся на місцевому цвинтарі в Йорквілл, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Петро С. Когут, секр.

ВАСИЛЬ МЕЛЬНИК член УНС Відд. 127-го Т-ва ім. св. Миколая в Баффало, Н.Й. помер 8-го листопада 1995 року на 72-му році життя. Нар. 15-го лютого 1923 року в Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Анну, братів Петра з родиною в ЗСА, Івана і Юрка і сестру Марію на Україні, вуйка і тету в Канаді, ближчу і дальшу родину в ЗСА і Україні. Похорон відбувся 11-го листопада 1995 року на цвинтарі Мт. Калварі в Чітаваґа (Баффало), Н.Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Кетлін Ленд, секр.

МИХАЙЛО ОХОЦЬКИЙ член УНС Відд. 379-го Т-ва ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл. помер 6-го листопада 1995 року на 82-му році життя. Нар. 1913 року в Україні. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Марію та дітей. Похорон відбувся 10-го листопада 1995 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґ о, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Мирон Лущак, секр.

ОЛЬГА БРИТАН ПОПОВИЧ член УНС Відд. 367-го Т-ва „Запорозька Січ" в Рочестері, Н.Й. померла 30-го листопада 1995 року на 77-му році життя. Нар. 24-го червня 1918 року в Рочестері, Н.Й. Членом УНС стала 1940 року. Залишила у смутку синів Ришарда і Тому. Похорон відбувся 4-го грудня 1995 року на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ОЛЬГА МІСКЕВИЧ член УНС Відд. 423-го в Чикаґо, Ілл. померла 4-го грудня 1995 року на 84-му році життя. Нар. 11-го листопада 1911 року в Ядовій, Буковина. Членом УНС стала 1957 року. Залишила у смутку сина Роберта. Похорон відбувся 6-го грудня 1995 року на цвинтарі Елмвуд Парк в Елмвуд Парк, Ілл.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар